

ЗАКОН

О ГЛАВНОМ ГРАДУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом се уређује положај, надлежности и органи града Београда, главног града Републике Србије.

На сва питања која нису уређена овим законом, а односе се на град Београд, као јединицу локалне самоуправе, примењују се одредбе Закона о локалној самоуправи.

Члан 2.

Највиши правни акт града Београда је Статут града Београда.

Статутом града Београда, у складу са законом, уређују се његове надлежности, територијална организација, организација и рад органа, његова обележја, облици непосредног одлучивања грађана, као и друга питања од важности за остваривање права и дужности града Београда.

Члан 3.

Град Београд има својство правног лица.

Члан 4.

Град Београд има симболе и свој празник.

Облик, садржина и графички приказ и употреба симбола и празник града Београда уређују се Статутом града.

Члан 5.

Финансирање града Београда, као и поступак и услови под којима се град Београд може задуживати, уређују се законом.

Приходи по основу накнаде за уређивање грађевинског земљишта представљају наменска средства за финансирање програма уређивања грађевинског земљишта и изградње капиталних објеката града Београда и припадају предузећу које град Београд оснива ради обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта.

Град Београд има своју имовину.

Имовином града Београда самостално располажу органи града Београда, у складу са законом.

II. ТЕРИТОРИЈА ГРАДА БЕОГРАДА, ОБРАЗОВАЊЕ, УКИДАЊЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Члан 6.

Територија града Београда утврђује се законом.

Ради ефикаснијег и економичнијег обављања одређених надлежности града Београда, у оквиру законом утврђене територије града Београда, Статутом града се образују градске општине.

Градска општина има својство правног лица.

Статутом града се одређују послови из надлежности града Београда које врше градске општине.

Град Београд може укинути постојећу градску општину и њено подручје припојити једној или више постојећих општина.

Члан 7.

Статутом града Београда ближе се уређује начин образовања и укидања градских општина, промена њихових подручја, органи и начин избора органа градске општине, као и међусобни однос органа Града и органа градске општине.

III. НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 8.

Град Београд врши надлежности општине и града, утврђене Уставом и законом.

Поред надлежности из става 1. овог члана град Београд, на својој територији, у складу са законом:

1) уређује и обезбеђује, у складу са начелима интегралног управљања водама, заштиту вода, заштиту од штетног дејства вода и коришћење вода, као добра од општег интереса, укључујући и организовање и финансирање водопривредних делатности на водном подручју које је у надлежности града Београда, оснива јавно предузеће за обављање водопривредне делатности и управљање водопривредним објектима који су у надлежности града Београда, врши инспекцијски надзор у области водопривреде, уређује и обезбеђује услове и начин коришћења места за постављање пловних објеката на делу обале и воденог простора, укључујући и издавање одобрења за постављање пловних објеката, као и врши надзор над коришћењем места за постављање пловних објеката;

2) уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање општинским и некатегорисаним путевима, улицама, као и државним путевима, осим аутопута и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања државним путевима који су у надлежности града Београда;

3) образује комуналну полицију, обезбеђује и организује вршење послова комуналне полиције;

4) стара се о заштити од пожара и обезбеђује услове за спровођење заштите од пожара, прописује мере заштите од пожара специфичне за подручје града Београда у циљу унапређења стања заштите од пожара и доноси акционе и санационе планове заштите од пожара;

5) може да оснује телевизијске и радио-станице, новине и друга средства јавног обавештавања.

Град Београд врши и друге надлежности и послове државне управе који су му законом поверени.

IV. ОРГАНИ ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 9.

Органи града Београда су: Скупштина града Београда (у даљем тексту: Скупштина града), градоначелник града Београда (у даљем тексту: градоначелник), Градско веће града Београда (у даљем тексту: Градско веће) и Градска управа града Београда (у даљем тексту: Градска управа).

1. Скупштина града

Члан 10.

Скупштина града је највиши орган града Београда који врши основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и Статутом града.

Скупштину града чине одборници, које бирају грађани на непосредним изборима, општим правом гласа и тајним гласањем у складу са законом и Статутом града.

Скупштина града има 110 одборника који се бирају на четири године.

Члан 11.

Одборник не може бити запослени у Градској управи и лице које именује, односно поставља Скупштина града.

Ако запослени у Градској управи буде изабран за одборника, права и обавезе по основу рада му мирују док траје његов одборнички мандат.

Даном потврђивања одборничког мандата лицима које је именовала, односно поставила Скупштина града, престаје функција на коју су именовани, односно постављени.

Прописи којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, не искључују примену одредаба овог закона о пословима који су одређени као неспојиви са функцијом одборника у Скупштини града.

Члан 12.

Скупштина града Београда, у складу са законом:

- 1) доноси Статут града Београда и Пословник Скупштине;
- 2) доноси буџет и завршни рачун града Београда;
- 3) доноси програм развоја града Београда и појединих делатности;
- 4) доноси урбанистичке планове и уређује коришћење грађевинског земљишта;
- 5) уређује начин одлагања комуналног отпада и услове обављања и развоја комуналних делатности;
- 6) доноси прописе и друге опште акте;
- 7) оснива органе, службе, јавна предузећа, установе и организације утврђене Статутом града и врши надзор над њиховим радом;

8) именује и разрешава управни и надзорни одбор, именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа и служби, чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте, у складу са законом;

9) бира и разрешава председника Скупштине и заменика председника Скупштине;

10) поставља и разрешава секретара Скупштине;

11) бира и разрешава градоначелника, и на предлог градоначелника, бира заменика градоначелника и чланове Градског већа;

12) утврђује градске таксе и друге локалне приходе који граду Београду по закону припадају;

13) доноси акт о јавном задуживању града Београда, у складу са законом којим се уређује јавни дуг;

14) прописује радно време угоститељских, трговинских и занатских објеката;

15) даје мишљење о републичком и регионалном просторном плану;

16) даје мишљење о законима којима се уређују питања од интереса за град Београд;

17) даје сагласност на употребу имена и симбола града Београда;

18) обавља и друге послове утврђене законом и Статутом.

Члан 13.

Скупштина града одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја одборника.

Одлуке се доносе већином гласова присутних одборника, уколико законом или статутом није друкчије одређено.

О доношењу Статута града, буџета и урбанистичких планова одлучује се већином гласова од укупног броја одборника.

Члан 14.

Скупштину града сазива председник Скупштине града, по потреби, а најмање једном у три месеца.

Председник Скупштине града је дужан да седницу закаже на захтев градоначелника, Градског већа или једне трећине одборника, у року од пет дана од дана подношења захтева, тако да дан одржавања седнице буде најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Ако председник Скупштине града не закаже седницу у року из става 2. овог члана, седницу може заказати подносилац захтева, а председава одборник кога одреди подносилац захтева.

Председник Скупштине града може одложити седницу коју је сазвао само у случају када не постоји кворум потребан за рад, а у другим случајевима о одлагању седнице одлучује Скупштина.

Члан 15.

Седнице Скупштине града су јавне.

Скупштина града може одлучити да седница Скупштине града не буде јавна из разлога безбедности и других разлога утврђених законом.

Члан 16.

Скупштина града оснива стална и повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности.

Радна тела дају мишљење на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина града и обављају и друге послове утврђене Статутом града.

Број радних тела, избор, права и дужности председника и чланова радних тела утврђује се Статутом града.

Члан 17.

Одборник не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници Скупштине града и радних тела.

Члан 18.

Скупштина града има председника Скупштине.

Председник Скупштине организује рад Скупштине града, сазива и председава њеним седницама и обавља друге послове утврђене законом и Статутом града.

Председник Скупштине бира се из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Председник Скупштине може бити разрешен и пре истека времена за које је биран, на исти начин на који је биран.

Члан 19.

Председник Скупштине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик председника Скупштине бира се и разрешава на исти начин као и председник Скупштине.

Члан 20.

Скупштина града има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Секретар Скупштине града се поставља, на предлог председника Скупштине, на четири године и може бити поново постављен.

За секретара Скупштине града може бити постављено лице са завршеним правним факултетом, положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина града може, на предлог председника Скупштине, разрешити секретара и пре истека мандата.

Секретар има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик секретара Скупштине града се поставља и разрешава на исти начин и под истим условима као и секретар.

Члан 21.

Начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине града и друга питања везана за рад Скупштине уређују се њеним пословником.

2. Извршни органи града

Члан 22.

Извршни органи Града су градоначелник и Градско веће.

2.1. Градоначелник

Члан 23.

Градоначелника бира Скупштина града, из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Градоначелник има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник Скупштине града предлаже кандидата за градоначелника.

Кандидат за градоначелника предлаже кандидата за заменика градоначелника из реда одборника, кога бира Скупштина града на исти начин као градоначелника.

Градоначелнику и заменику градоначелника избором на ове функције престаје мандат одборника у Скупштини града.

Градоначелник и заменик градоначелника су на сталном раду у Граду.

Члан 24.

Градоначелник:

- 1) представља и заступа Град;
- 2) непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине града;
- 3) предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скупштина града;
- 4) наредбодавац је за извршење буџета;
- 5) усмерава и усклађује рад Градске управе;
- 6) доноси појединачне акте за које је овлашћен законом, Статутом или одлуком Скупштине;
- 7) врши и друге послове утврђене Статутом и другим актима Града.

2.2. Градско веће

Члан 25.

Градско веће чине градоначелник, заменик градоначелника, као и чланови Градског већа које бира Скупштина града, на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника.

Кандидате за чланове Градског већа предлаже кандидат за градоначелника.

Када одлучује о избору градоначелника, Скупштина града истовремено одлучује о избору заменика градоначелника и чланова Градског већа.

Градоначелник је председник Градског већа.

Заменик градоначелника је члан Градског већа по функцији.

Скупштина града, на предлог градоначелника, бира 13 чланова Градског већа.

Чланови Градског већа које бира Скупштина града не могу истовремено бити и одборници, а могу бити задужени за једно или више одређених подручја из надлежности Града.

Одборнику који буде изабран за члана Градског већа престаје одборнички мандат.

Чланови Градског већа могу бити на сталном раду у Граду.

Члан 26.

Градско веће:

1) предлаже Статут, буџет и друге одлуке и акте које доноси Скупштина;

2) доноси одлуку о привременом финансирању у случају да Скупштина града не донесе буџет пре почетка фискалне године;

3) врши надзор над радом Градске управе, поништава или укида акте Градске управе који нису у сагласности са законом, Статутом или другим општим актом или одлуком које доноси Скупштина града;

4) решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација из надлежности града Београда;

5) стара се о извршавању поверених надлежности из оквира права и дужности Републике;

6) поставља и разрешава начелника Градске управе, односно начелнике градских управа за поједине области.

Члан 27.

Градоначелник представља Градско веће, сазива и води његове седнице.

Градоначелник је одговоран за законитост рада Градског већа.

Градоначелник је дужан да обустави од примене акт Градског већа за који сматра да није сагласан закону.

Градско веће може да одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја његових чланова.

Градско веће одлучује већином гласова присутних чланова, ако законом или Статутом града није предвиђена друга већина.

Организација, начин рада и одлучивања Градског већа, детаљније се уређује његовим пословником, у складу са овим законом и Статутом града.

Члан 28.

Градonaчелник и Градско веће редовно извештавају Скупштину града, по сопственој иницијативи или на њен захтев, о извршавању одлука и других аката Скупштине града, а најмање два пута годишње.

Члан 29.

Градonaчелник може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на образложени предлог најмање трећине одборника, на исти начин на који је изабран.

О предлогу за разрешење градonaчелника мора се расправљати и одлучивати у року од 15 дана од дана достављања предлога председнику Скупштине града.

Ако Скупштина града не разреши градonaчелника, одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење градonaчелника, пре истека рока од шест месеци од одбијања претходног предлога.

Члан 30.

Разрешењем или оставком градonaчелника престаје мандат заменика градonaчелника и Градског већа.

Заменик градonaчелника, односно члан Градског већа, могу бити разрешени пре истека времена на које су бирани, на предлог градonaчелника или најмање једне трећине одборника, на исти начин на који су изабрани.

Истовремено са предлогом за разрешење заменика градonaчелника или члана Градског већа, градonaчелник је дужан да Скупштини града поднесе предлог за избор новог заменика градonaчелника или члана Градског већа, која истовремено доноси одлуку о разрешењу и избору.

Градonaчелник, заменик градonaчелника или члан Градског већа који су разрешени или су поднели оставку, остају на дужности и врше текуће послове, до избора новог градonaчелника, заменика градonaчелника или члана Градског већа.

Члан 31.

Престанком мандата Скупштине града престаје мандат извршних органа Града, с тим да они врше текуће послове из своје надлежности до ступања на дужност нових извршних органа, односно председника и чланова привременог органа ако је Скупштини мандат престао због распуштања Скупштине.

3. Градска управа

Члан 32.

Статутом града се Градска управа може образовати као јединствени орган или као више градских управа за поједине области.

Члан 33.

Градска управа:

- 1) припрема нацрте прописа и других аката које доноси Скупштина града, градоначелник и Градско веће;
- 2) извршава одлуке и друге акте Скупштине града, градоначелника и Градског већа;
- 3) решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Града;
- 4) обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине града;
- 5) извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Граду;
- 6) обавља стручне и друге послове које утврди Скупштина града, градоначелник и Градско веће.

Члан 34.

Градском управом, која је образована као јединствени орган, руководи начелник.

За начелника Градске управе може бити постављено лице које има завршен правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци.

У Градској управи, образованој као јединствени орган, за вршење сродних послова, могу се образовати унутрашње организационе јединице.

Када се Градска управа организује у више управа, радом управе руководи начелник.

За начелника управе може бити постављено лице које има одговарајући факултет, у односу на делокруг управе, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци.

У оквиру управе, за вршење сродних послова, могу се образовати унутрашње организационе јединице.

Члан 35.

Начелника поставља Градско веће, на основу јавног огласа, на пет година.

Начелник има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик начелника се поставља на исти начин и под истим условима као начелник.

Руководиоце организационих јединица у управи распоређује начелник.

Члан 36.

Начелник за свој рад и рад управе одговара Скупштини града и Градском већу у складу са Статутом града и актом о организацији градских управа за поједине области.

Члан 37.

За обављање послова помоћника градоначелника у области економског развоја, у Градској управи се поставља градски менаџер.

За обављање послова помоћника градоначелника у области урбанизма, у Градској управи се поставља градски архитекта.

Статутом града се може предвидети да се у Градској управи постављају помоћници градоначелника и за друге области (здравствена заштита, заштита животне средине и др).

Помоћници градоначелника покрећу иницијативе, предлажу пројекте и сачињавају мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој у областима за које су постављени и врше друге послове утврђене актом о организацији Градске управе.

Помоћнике градоначелника поставља и разрешава градоначелник.

У Градској управи, укључујући градског менаџера и градског архитекту, може бити постављено највише пет помоћника градоначелника.

Члан 38.

Акт о организацији Градске управе доноси Скупштина града на предлог Градског већа.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији Градске управе доноси начелник уз сагласност Градског већа.

Члан 39.

Градска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решењем извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи мандатну казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком Скупштине града.

Члан 40.

У поступку пред Градском управом, у коме се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку.

Члан 41.

Градско веће решава сукоб надлежности између Градске управе и других предузећа, организација и установа кад на основу одлуке Скупштине града одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака, као и између градских управа за поједине области када је образовано више градских управа.

Начелник управе решава сукоб надлежности између унутрашњих организационих јединица.

Члан 42.

Послове Градске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему, положен стручни испит за рад у органима државне управе и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Члан 43.

О изузећу начелника Градске управе решава Градско веће.

О изузећу службеног лица у градским управама за поједине области решава начелник.

V. НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У ОСТВАРИВАЊУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Члан 44.

Облици непосредног учешћа грађана у остваривању локалне самоуправе су: грађанска иницијатива, збор грађана и референдум.

Облици непосредне самоуправе из става 1. овог члана уређују се законом и Статутом.

Члан 45.

Грађани путем грађанске иницијативе предлажу Скупштини града доношење акта којим ће се уредити одређено питање из надлежности града, промену Статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом и Статутом.

О предлогу из става 1. овога члана, Скупштина града је дужна да одржи расправу и да достави образложен одговор грађанима у року од 60 дана од добијања предлога.

Статутом града утврђује се број потписа грађана потребан за пуноважно покретање грађанске иницијативе, који не може да буде мањи од 30.000 бирача.

Члан 46.

Збор грађана се сазива за део територије града утврђен Статутом.

Збор грађана расправља и даје предлоге о питањима из надлежности органа града.

Збор грађана већином гласова присутних усваја захтеве и предлоге и упућује их Скупштини или појединим органима и службама града.

Органи и службе Града дужни су да у року од 60 дана од одржавања збора грађана, размотре захтеве и предлоге грађана и о њима заузму став, односно донесу одговарајућу одлуку или меру и о томе обавесте грађане.

Начин сазивања збора грађана, његов рад, као и начин утврђивања ставова збора уређује се Статутом и одлуком Скупштине града.

Члан 47.

Скупштина града може на сопствену иницијативу да распише референдум о питањима из своје надлежности.

Референдум о питању из свога делокруга Скупштина града дужна је да распише на предлог који поднесе најмање 10 % бирача од укупног бирачког тела у Граду, на начин утврђен законом и Статутом.

Одлука путем референдума донета је ако се за њу изјаснила већина грађана која је гласала, под условом да је гласало више од половине укупног броја грађана.

Одлука донета на референдуму је обавезна, а Скупштина града је не може ставити ван снаге, нити изменама и допунама мењати њену суштину у наредном периоду од годину дана од дана доношења одлуке.

Члан 48.

Органи и службе Града дужни су да обавештавају јавност о свом раду преко средстава јавног информисања и на други прикладан начин.

Органи и службе Града дужни су да грађанима у остваривању њихових права и обавеза дају потребне податке, објашњења и обавештења.

Органи и службе Града дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених.

На поднете притужбе органи и службе Града дужни су да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор.

VI. МЕСНА САМОУПРАВА

Члан 49.

Ради задовољавања потреба и интереса локалног становништва у Граду се могу оснивати месне заједнице и други облици месне самоуправе.

Члан 50.

Поступак оснивања и укидања месних заједница и других облика месне самоуправе уређују се Статутом града.

Члан 51.

Месна заједница, односно други облик месне самоуправе има својство правног лица у оквиру права и дужности утврђених Статутом града и одлуком о оснивању.

VII. ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА ГРАДА БЕОГРАДА

Члан 52.

У граду Београду се може установити заштитник грађана града Београда, који је овлашћен да контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем органа управе и јавних служби, ако се ради о повреди прописа и општих аката Града.

Надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности заштитника грађана уређује се Статутом града и другим општим актом.

VIII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Одредбе овог закона о органима града Београда примењиваће се од спровођења наредних избора за одборнике Скупштине града.

Члан 54.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.